

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4185/2552

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.พ. มาตรา 142

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.วิ.พ. มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า "ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์สินใด ๆ เป็นของตนทั้งหมด แต่พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นสมควรศาลจะพิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได้" เนื่องจากยังมีทายาทอื่นของ อ. และ บ. ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังมิได้เข้ามาในคดี ดังนั้น ศาลจะกำหนดแบ่งส่วนเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินและสิ่งปลูกสร้างระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 และแก้ไขสารบัญชีจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว โดยให้จำเลยทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้โจทก์โดยปลอดภาระผูกพันใด ๆ ทั้งสิ้น และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้โจทก์ หากจำเลยทั้งสามเพิกเฉยให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาหากจำเลยทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้โจทก์โดยปลอดภาระผูกพันไม่ได้ ให้จำเลยทั้งสามชดใช้ค่าเสียหายให้โจทก์จำนวน 100,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การ ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้ตกเป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า ให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 4761 เลขที่ดิน 189 ตำบลสุริยวงค์ (บางรัก) อำเภอบางรัก กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินดังกล่าว คือ บ้านเลขที่ 5 ซอยประดิษฐ์ แขวงสุริยวงค์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ที่ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 ให้จำเลยทั้งสามไปดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่โจทก์โดยปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่โจทก์หากจำเลยทั้งสามไม่ดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่โจทก์ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสาม หรือหากดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้ไม่ได้ให้จำเลยทั้งสามชดใช้ราคา 100,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์โดยกำหนดค่าทนายความ 40,000 บาท แทนโจทก์ จำเลยทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า นายอัมพรและนางบุญล้น มีบุตรด้วยกัน 5 คน นายไพศาล นางพิจิตรา นายไพโรจน์ นางมาลี และโจทก์คดีนี้ ปัจจุบันนายไพศาลและนางมาลีได้เสียชีวิตแล้ว เดิมที่พร้อมบ้านพิพาทมีชื่อนางบุญล้นเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ต่อมาวันที่ 27 กรกฎาคม 2491 นางบุญล้นจดทะเบียนเพิ่มชื่อนายอัมพรเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วม ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้นายไพศาล และเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จดทะเบียนโอนกลับคืนให้นางบุญล้น และเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2520 นางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้แก่นางมาลี

ภายหลังนางมาลีถึงแก่ความตายแล้วเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางมาลีจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นบุตรของจำเลยที่ 1 กับนางมาลีปรากฏตามโฉนดที่ดินและสารบัญชีการจดทะเบียนโอนที่ดิน มีปัญหาต้องพิจารณาตามฎีกาของจำเลยทั้งสามว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์หรือไม่ จำเลยทั้งสามอ้างว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของนางมาลี และโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนโจทก์นำสืบว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาท นายอัมพรและนางบุญล้วน บิดามารดาแยกให้โจทก์ แต่ที่ต้องใส่ชื่อนางมาลีไว้ในฐานะเจ้าของเนื่องจากโจทก์ประกอบธุรกิจมีหนี้สินล้นพ้นตัวกลัวว่าเจ้าหนี้จะมานำยึด ส่วนจำเลยทั้งสามนำสืบว่า นางบุญล้วนมารดาแยกให้นางมาลี ผู้เป็นบุตรโดยไม่มีเงื่อนไข มีข้อพิจารณาตามข้อวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์เนื่องด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรกศาลอุทธรณ์ เห็นว่า คำเบิกความของนางพิจิตรา ซึ่งเป็นพี่สาวของนางมาลีและโจทก์ เป็นพยานคนกลาง คำเบิกความมีน้ำหนักน่าเชื่อถือส่วนเหตุผลประการที่สองคือ จดหมายของนางมาลีที่เขียนถึงโจทก์แผ่นที่ 2 มีข้อความว่า "พี่คิดว่าจะพยายาม HOLD บ้านสุรวงศ์นี้ให้ออมสินได้เท่านั้น" คำว่า "HOLD" ตามเจตนาของนางมาลีน่าจะแปลว่า ยึดถือ ซึ่งจะแปลความได้ว่า นางมาลีพยายามจะยึดถือบ้านสุรวงศ์นี้ให้โจทก์เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยทั้งสามนำสืบรับกันบางส่วนได้ความว่า เดิมนายอัมพรและนางบุญล้วน บิดามารดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมบ้านพิพาท ต่อมาวันที่ 5 มีนาคม 2495 นายอัมพรก่อตั้งบริษัทธัญญะไทย จำกัด โดยนายอัมพรเป็นกรรมการผู้จัดการปรากฏตามหนังสือรับรองโจทก์ระบุว่านายอัมพรกู้เงินจากธนาคารมาประกอบกิจการและเป็นผู้ค้ำประกันการกู้เงินดังกล่าว ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้วนจดทะเบียนโอนที่ดินและบ้านพิพาทให้นายไพศาล พี่ชายโจทก์ ต่อมาวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 5 มกราคม 2516 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทกัทธิอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ปรากฏตามหนังสือรับรอง โดยโจทก์กู้เงินจากธนาคารมาเป็นทุนในการประกอบกิจการและเกรงว่าจะเกิดปัญหาในทางการเงินและถูกยึดทรัพย์สิน และวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จึงจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทคืนให้นางบุญล้วนปรากฏตามหนังสือสัญญาให้ที่ดิน ต่อมาวันที่ 20 สิงหาคม 2519 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทโรงพยาบาลเพชรบุรี จำกัด โดยโจทก์เป็นกรรมการผู้จัดการ ปรากฏตามหนังสือรับรอง โดยมีนายอัมพรเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ทั้งสองบริษัทดังกล่าว ต่อมากิจการทั้งสองของบริษัทของโจทก์ประสบกับการขาดทุน โจทก์เกรงว่าธนาคารเจ้าหนี้จะบังคับเอาทรัพย์สินของบริษัททั้งสองและทรัพย์สินของนายอัมพรในฐานะผู้ค้ำประกันจึงปรึกษากับนายอัมพร นางบุญล้วนและพี่น้องคนอื่น ๆ ตกลงให้นางบุญล้วนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้นางมาลี ปรากฏตามสัญญาให้ที่ดิน ซึ่งขณะนั้นนางมาลีจดทะเบียนหย่ากับจำเลยที่ 1 แล้ว ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2518 ปรากฏตามบันทึกการหย่าเห็นว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับโจทก์มีจำนวน 5 คน นายอัมพร นางบุญล้วน บิดามารดาโจทก์ นายไพศาลพี่ชายคนโตและนางมาลีน้องคนรองสุดท้องเสียชีวิตไปหมดแล้ว ขณะนี้ยังคงเหลือนางพิจิตรา นายไพโรจน์ หรือพันเอกไพโรจน์และโจทก์ซึ่งเป็นน้องคนสุดท้องเท่านั้น ที่ยังคงมีชีวิตอยู่ นายไพโรจน์หรือพันเอกไพโรจน์มิได้เข้ามาเบิกความเป็นพยานในคดีนี้ จึงไม่ทราบว่ามีความเห็นในเรื่องนี้เป็นอย่างไรมีข้อน่าพิจารณาตอนที่นางพิจิตราเบิกความตอบคำถามค้านของทนายจำเลยทั้งสามว่าโจทก์โอนที่ดินคืนให้นางบุญล้วนเพื่อความสบายใจของนางบุญล้วน แสดงให้เห็นว่าทางเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อเพิ่มชื่อของตนในโฉนดที่ดินร่วมกับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3

และทายาทอื่น ๆ ได้โดยมิต้องเพิกถอนชื่อของจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ออก และแม้
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์สินใด ๆ เป็นของตนทั้งหมดแต่พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะ
พิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได้" เนื่องจากคดีนี้ยังมีทายาทอื่นของนายอัมพรและนาง
บุญล้น ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังมิได้เข้ามาในคดี ดังนั้น ศาลจะกำหนดแบ่ง
ส่วนเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ที่
ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์แต่เพียงผู้เดียวนั้นไม่ต้อง
ด้วยความเห็นของศาลฎีกา ชอบที่จะดำเนินการตามข้อวินิจฉัยของศาลชั้นต้น ฎีกาของจำเลยทั้ง
สามฟังขึ้นบางส่วน" พิจารณากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมใน
ชั้นฎีกาเป็นพับ คุณบับยอฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่
4185/2552นายออมสิน บุณย์ดีโจทก์นายประสิทธิ์ มหัทธนกุล กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 142
(2)ป.วิ.พ. มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า "ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์สินใด ๆ เป็นของตนทั้งหมด แต่
พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นสมควรศาลจะพิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่
ส่วนแบ่งนั้นก็ได้" เนื่องจากยังมีทายาทอื่นของ อ. และ บ. ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้าน
พิพาทแต่ยังมิได้เข้ามาในคดี ดังนั้น ศาลจะกำหนดแบ่งส่วนเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์
ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากโจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอน
มรดกที่ดินและสิ่งปลูกสร้างระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 และแก้ไขสารบัญชี
จดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว โดยให้จำเลยทั้งสาม
จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้โจทก์โดยปลอดภาระผูกพันใด ๆ ทั้งสิ้น และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลง
ดังกล่าวให้โจทก์ หากจำเลยทั้งสามเพิกเฉยให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาหากจำเลย
ทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้โจทก์โดยปลอดภาระผูกพันไม่ได้ ให้
จำเลยทั้งสามชดใช้ค่าเสียหายให้โจทก์จำนวน 100,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5
ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การ
ขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้ตกเป็นพับ โจทก์อุทธรณ์
ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า ให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 4761 เลขที่ดิน
189 ตำบลสุริยวงศ์ (บางรัก) อำเภอบางรัก กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนโฉนดที่ดิน
ดังกล่าว คือ บ้านเลขที่ 5 ซอยประดิษฐ์ แขวงสุริยวงศ์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ระหว่างจำเลย
ที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ที่ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 ให้จำเลยทั้งสามไป
ดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่โจทก์โดยปลอดจาก
ภาระผูกพันใด ๆ และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่โจทก์หากจำเลยทั้งสามไม่ดำเนินการ
จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่โจทก์ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสาม
หรือหากดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้ไม่ได้ให้จำเลยทั้งสามชดใช้ราคา 100,000,000
บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ให้จำเลยทั้ง
สามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์โดยกำหนดค่าทนายความ 40,000 บาท แทนโจทก์
จำเลยทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า นายอัมพร
และนางบุญล้น มีบุตรด้วยกัน 5 คน นายไพศาล นางพิจิตรา นายไพโรจน์ นางมาลี และโจทก์คดีนี้
ปัจจุบันนายไพศาลและนางมาลีได้เสียชีวิตแล้ว เดิมที่พร้อมบ้านพิพาทมีชื่อนางบุญล้นเป็นผู้ถือ
กรรมสิทธิ์ ต่อมาวันที่ 27 กรกฎาคม 2491 นางบุญล้นจดทะเบียนเพิ่มชื่อนายอัมพรเป็นผู้ถือ

กรรมสิทธิ์ร่วม ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้นายไพศาล และเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จดทะเบียนโอนกลับคืนให้นางบุญล้น และเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2520 นางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้แก่นางมาลี ภายหลังนางมาลีถึงแก่ความตายแล้วเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางมาลีจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นบุตรของจำเลยที่ 1 กับนางมาลีปรากฏตามโฉนดที่ดินและสารบัญชีการจดทะเบียนโอนที่ดิน มีปัญหาต้องพิจารณาตามฎีกาของจำเลยทั้งสามว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์หรือไม่ จำเลยทั้งสามอ้างว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของนางมาลี และโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนโจทก์นำสืบว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาทนายอัมพรและนางบุญล้น บิดามารดายกให้โจทก์ แต่ที่ต้องใส่ชื่อนางมาลีไว้ในฐานะเจ้าของเนื่องจากโจทก์ประกอบธุรกิจมีหนี้สินล้นพ้นตัวกลัวว่าเจ้าหนี้จะมานายึด ส่วนจำเลยทั้งสามนำสืบว่า นางบุญล้นมารดาของนางมาลี ผู้เป็นบุตรโดยไม่มีเงื่อนไข มีข้อพิจารณาตามข้อวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์เนื่องด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรกศาลอุทธรณ์ เห็นว่า คำเบิกความของนางพิจิตรา ซึ่งเป็นพี่สาวของนางมาลีและโจทก์ เป็นพยานคนกลาง คำเบิกความมีน้ำหนักน่าเชื่อถือส่วนเหตุผลประการที่สองคือ จดหมายของนางมาลีที่เขียนถึงโจทก์แผ่นที่ 2 มีข้อความว่า "พี่คิดว่าจะพยายาม HOLD บ้านสุรวงศ์นี้ให้ออมสินได้เท่านั้น" คำว่า "HOLD" ตามเจตนาของนางมาลีน่าจะแปลว่า ยึดถือ ซึ่งจะแปลความได้ว่า นางมาลีพยายามจะยึดถือบ้านสุรวงศ์นี้ให้โจทก์ เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยทั้งสามนำสืบรับกันบางส่วนได้ความว่า เดิมนายอัมพรและนางบุญล้น บิดามารดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมบ้านพิพาท ต่อมาวันที่ 5 มีนาคม 2495 นายอัมพรก่อตั้งบริษัทธัญญาไทย จำกัด โดยนายอัมพรเป็นกรรมการผู้จัดการปรากฏตามหนังสือรับรองโจทก์ระบุว่านายอัมพรกู้เงินจากธนาคารมาประกอบกิจการและเป็นผู้ค้าประกันการกู้เงินดังกล่าว ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้นจดทะเบียนโอนที่ดินและบ้านพิพาทให้นายไพศาล พี่ชายโจทก์ ต่อมาวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 5 มกราคม 2516 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทกัศิอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ปรากฏตามหนังสือรับรอง โดยโจทก์กู้เงินจากธนาคารมาเป็นทุนในการประกอบกิจการและเกรงว่าจะเกิดปัญหาในทางการเงินและถูกยึดทรัพย์สิน และวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จึงจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทคืนให้นางบุญล้นปรากฏตามหนังสือสัญญาให้ที่ดิน ต่อมาวันที่ 20 สิงหาคม 2519 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทโรงพยาบาลเพชรบุรี จำกัด โดยโจทก์เป็นกรรมการผู้จัดการ ปรากฏตามหนังสือรับรองโดยมีนายอัมพรเป็นผู้ค้าประกันหนี้ทั้งสองบริษัทดังกล่าว ต่อมากิจการทั้งสองของบริษัทของโจทก์ประสบกับการขาดทุน โจทก์เกรงว่าธนาคารเจ้าหนี้จะบังคับเอาหลักทรัพย์สินของบริษัททั้งสองและทรัพย์สินของนายอัมพรในฐานะผู้ค้าประกันจึงปรึกษากับนายอัมพร นางบุญล้นและพี่น้องคนอื่น ๆ ตกลงให้นางบุญล้นโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้นางมาลี ปรากฏตามสัญญาให้ที่ดิน ซึ่งขณะนั้นนางมาลีจดทะเบียนหย่ากับจำเลยที่ 1 แล้ว ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2518 ปรากฏตามบันทึกการหย่า เห็นว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับโจทก์มีจำนวน 5 คน นายอัมพร นางบุญล้น บิดามารดาโจทก์ นายไพศาลพี่ชายคนโตและนางมาลีน้องคนรองสุดท้องเสียชีวิตไปหมดแล้ว ขณะนี้ยังคงเหลือนางพิจิตรา นายไพโรจน์ หรือพันเอกไพโรจน์และโจทก์ซึ่งเป็นน้องคนสุดท้องเท่านั้น ที่ยังคงมีชีวิตอยู่ นายไพโรจน์หรือพันเอกไพโรจน์มิได้เข้ามาเบิกความเป็นพยานในคดีนี้ จึง

ไม่ทราบว่ามีความเห็นในเรื่องนี้เป็นอย่างไรมีข้อนำพิจารณาตอนที่นางพิจิตราเบิกความ
ตอบคำถามค้านของทนายจำเลยทั้งสามว่าโจทก์โอนที่ดินคืนให้นางบุญล้นเพื่อความสะดวกของ
นางบุญล้น แสดงให้เห็นว่าทางเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อเพิ่มชื่อของตนในโฉนดที่ดินร่วมกับจำเลยที่
2 จำเลยที่ 3 และทายาทอื่น ๆ ได้โดยมิต้องเพิกถอนชื่อของจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ออก และแม้
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์สินใด
ๆ เป็นของตนทั้งหมดแต่พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะ
พิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได" เนื่องจากคดีนี้ยังมีทายาทอื่นของนายอัมพรและนาง
บุญล้น ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังมิได้เข้าในคดี ดังนั้น ศาลจะกำหนดแบ่ง
ส่วนเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ที่
ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์แต่เพียงผู้เดียวนั้นไม่ต้อง
ด้วยความเห็นของศาลฎีกา ชอบที่จะดำเนินการตามข้อวินิจฉัยของศาลชั้นต้น ฎีกาของจำเลยทั้ง
สามฟังขึ้นบางส่วน" พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมใน
ชั้นฎีกาเป็นพับ(ณรงค์พล ทองจีน-พิชัย อภิชาติอำมฤต-สิริรัตน์ จันทรา)แหล่งที่มาสำนักวิชาการ
แผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาหมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขเหตุ
ก่อนหน้าศาลฎีกาเคยมีคำวินิจฉัยข้อกฎหมายซึ่งข้อเท็จจริงใกล้เคียงกับคดีนี้มาก่อน เช่น โจทก์
ทั้งสองฟ้องขอให้จำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายโอนทรัพย์สินมรดกให้แก่โจทก์ที่ 1 จำนวน 1
ใน 7 ส่วน และให้โจทก์ที่ 2 จำนวน 6 ใน 7 ส่วน ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยในฐานะ
ผู้จัดการมรดกของผู้ตายจดทะเบียนโอนที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์ทั้งสองคนละ 1 ใน 14 ส่วน
ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้โจทก์ทั้งสองขอแบ่งมรดกซึ่งจำเป็นที่ศาล
จะต้องวินิจฉัยว่าทรัพย์สินมรดกมีอะไรบ้าง ทายาทผู้มีสิทธิรับมรดกมีกี่คน แต่ละคนมีสิทธิได้รับมรดก
เท่าใด การที่ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่า ส.จ. ถ. และ ส. ซึ่งไม่ได้ฟ้องขอแบ่งมรดก
ที่ดินพิพาท ทั้งมิได้ร้องขอเข้ามาเป็นโจทก์ร่วมเพื่อขอแบ่งมรดกตามสิทธิของตนด้วยมีส่วนแบ่งใน
ทรัพย์สินพิพาทเพียงใดก็เพื่อชี้ให้เห็นว่าโจทก์ทั้งสองมีส่วนแบ่งเท่าใดเท่านั้น ซึ่งอยู่ในประเด็นที่ว่า
โจทก์ทั้งสองมีสิทธิได้รับมรดกในที่ดินพิพาทหรือไม่เพียงใดนั้นเองจึงมิใช่เป็นการวินิจฉัยนอกฟ้อง
นอกประเด็นแต่อย่างใดศาลล่างทั้งสองพิพากษามาชอบแล้ว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3832/2540)
โจทก์ฟ้องว่าโจทก์เป็นทายาทและมีสิทธิรับมรดกของ ส. จำนวน 1 ใน 5 ส่วน ขอให้บังคับจำเลยใน
ฐานะผู้จัดการมรดกของ ส. โอนทรัพย์สินมรดกให้แก่โจทก์ 1 ใน 6 ส่วน ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน
ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มรดกของ ส. มีเพียง 2 ใน 3 ส่วน ผู้สืบสันดานของ ส. มี 5 คน และ ท. ภรรยาอีก
1 คน ทายาทโดยธรรมที่จะรับมรดกของ ส. จึงมี 6 คน ซึ่งมีสิทธิได้รับคนละ 1 ส่วนเท่ากันจึง
พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยแบ่งที่ดินและบ้านออกเป็นมรดกของ ส. จำนวน 2 ใน 3 ส่วนก่อน แล้ว
แบ่งทรัพย์สินมรดกของ ส. ดังกล่าวออกเป็น 6 ส่วนเท่า ๆ กัน ให้โจทก์ได้รับ 1 ส่วน (คำพิพากษา
ศาลฎีกาที่ 1561/2534) คดีนี้ ที่ดินและบ้านพิพาทเป็นของ อ. และ บ. แต่ใส่ชื่อของ ม. เป็นผู้ถือ
กรรมสิทธิ์แทน ต่อมา ม. ถึงแก่ความตาย จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของ ม. โอนที่ดินและ
บ้านพิพาทให้แก่จำเลยที่ 2 และที่ 3 ซึ่งเป็นบุตรของจำเลยที่ 1 กับ ม. โจทก์ซึ่งเป็นทายาทคนหนึ่ง
ฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และที่ 3 และขอให้แก้ไขสารบัญ
จดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แต่ผู้เดียว ศาลฎีกาวินิจฉัยเป็นใจความว่า เมื่อ อ. และ
บ. ถึงแก่ความตายที่ดินและบ้านพิพาทจึงเป็นมรดกตกทอดแก่ทายาทของ อ. และ บ. ซึ่งทายาท
ทุกคนรวมทั้งโจทก์จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีสิทธิรับมรดก โจทก์ชอบที่จะดำเนินการทางเจ้าพนักงาน

ที่ดินเพื่อเพิ่มชื่อของตนในโฉนดที่ดินร่วมกับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 และทายาทอื่น ๆ โดยมีต้องเพิกถอนชื่อของจำเลยที่ 2 กับที่ 3 ออก แม้ ป.วิ.พ. มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า "ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์ใด ๆ เป็นของตนทั้งหมด แต่พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่บางส่วน เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะพิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได้" เนื่องจากคดีนี้ยังมีทายาทอื่นของ อ. และ บ. ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังไม่ได้เข้ามาในคดี ดังนั้นศาลจะกำหนดส่วนแบ่งเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก หากพิจารณาโดยผิวเผิน ดูเสมือนหนึ่งว่าคำพิพากษาศาลฎีกาที่หมายเลขฉบับนี้ วินิจฉัยขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3832/2540 และ 1561/2534 แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ เนื่องจากในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์ใด ๆ เป็นของตนทั้งหมดแต่พิจารณาได้ความว่าโจทก์ควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นควร ศาลจะพิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได้ แต่ถ้าหากศาลเห็นว่า ในชั้นนี้ยังไม่สมควรที่จะแบ่งทรัพย์มรดกให้โจทก์ ศาลจะยังไม่พิพากษาแบ่งทรัพย์มรดกให้โจทก์ก็ได้ คำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ ศาลฎีกาเห็นว่าญาติพี่น้องของโจทก์มีความขัดแย้งกันในเรื่องทรัพย์สมบัติ มีการแบ่งเป็นฝ่ายหลังจากที่บิดามารดาเสียชีวิตไปหมดแล้ว และยังมีทายาทอื่นของ อ. และ บ. ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังมิได้เข้ามาในคดี หากศาลฎีกาพิพากษาแบ่งทรัพย์มรดกให้โจทก์เลยทีเดียว อาจทำให้การแบ่งทรัพย์มรดกไม่ถูกต้องตามสิทธิที่โจทก์พึงจะควรได้รับก็ได้ ดังนั้น ศาลฎีกาจึงเห็นไม่สมควรที่จะพิพากษากำหนดส่วนแบ่งเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ไปเสียทีเดียวในคดีนี้ ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติแห่ง ป.วิ.พ. มาตรา 142 (2) กำพล ฆมาคุณากรคำพิพากษา: โจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินและสิ่งปลูกสร้างระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 และแก้ไขสารบัญชีจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว โดยให้จำเลยทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้โจทก์โดยปลอดภาระผูกพันใด ๆ ทั้งสิ้น และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้โจทก์ หากจำเลยทั้งสามเพิกเฉยให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาหากจำเลยทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้โจทก์โดยปลอดภาระผูกพันไม่ได้ ให้จำเลยทั้งสามชดใช้ค่าเสียหายให้โจทก์จำนวน 100,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้ตกเป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า ให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 4761 เลขที่ดิน 189 ตำบลสุริยวงศ์ (บางรัก) อำเภอบางรัก กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินดังกล่าว คือ บ้านเลขที่ 5 ซอยประดิษฐ์ แขวงสุริยวงศ์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ที่ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 ให้จำเลยทั้งสามไปดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่โจทก์โดยปลอดจากภาระผูกพันใด ๆ และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่โจทก์หากจำเลยทั้งสามไม่ดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่โจทก์ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสามหรือหากดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้ไม่ได้ให้จำเลยทั้งสามชดใช้ราคา 100,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์โดยกำหนดค่าทนายความ 40,000 บาท แทนโจทก์ จำเลยทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า นายอัมพร และนางบุญล้น มีบุตรด้วยกัน 5 คน นายไพศาล นางพิจิตรา นายไพโรจน์ นางมาลี และโจทก์คดีนี้

ปัจจุบันนายไพศาลและนางมาลีได้เสียชีวิตแล้ว เดิมทีพร้อมบ้านพิพาทมีชื่อนางบุญล้นเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ต่อมาวันที่ 27 กรกฎาคม 2491 นางบุญล้นจดทะเบียนเพิ่มชื่อนายอัมพรเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วม ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้นายไพศาล และเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จดทะเบียนโอนกลับคืนให้นางบุญล้น และเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2520 นางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้แก่นางมาลี ภายหลังนางมาลีถึงแก่ความตายแล้วเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางมาลีจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นบุตรของจำเลยที่ 1 กับนางมาลีปรากฏตามโฉนดที่ดินและสารบัญชีการจดทะเบียนโอนที่ดิน มีปัญหาต้องพิจารณาตามฎีกาของจำเลยทั้งสามว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์หรือไม่ จำเลยทั้งสามอ้างว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของนางมาลี และโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนโจทก์นำสืบว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาทนายอัมพรและนางบุญล้น บิดามารดาเคยให้โจทก์ แต่ที่ต้องใส่ชื่อนางมาลีไว้ในฐานะเจ้าของเนื่องจากโจทก์ประกอบธุรกิจมีหนี้สินล้นพ้นตัวกลัวว่าเจ้าหนี้จะมานำยึด ส่วนจำเลยทั้งสามนำสืบว่า นางบุญล้นมารดาเคยให้นางมาลี ผู้เป็นบุตรโดยไม่มีเงื่อนไข มีข้อพิจารณาตามข้อวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์เนื่องจากเหตุผล 2 ประการ ประการแรกศาลอุทธรณ์ เห็นว่า คำเบิกความของนางพิจิตรา ซึ่งเป็นพี่สาวของนางมาลีและโจทก์ เป็นพยานคนกลาง คำเบิกความมีน้ำหนักน่าเชื่อถือส่วนเหตุผลประการที่สองคือ จดหมายของนางมาลีที่เขียนถึงโจทก์แผ่นที่ 2 มีข้อความว่า "พี่คิดว่าจะพยายาม HOLD บ้านสุรวงศ์นี้ให้ออมสินได้เท่านั้น" คำว่า "HOLD" ตามเจตนาของนางมาลีน่าจะแปลว่า ยึดถือ ซึ่งจะแปลความได้ว่า นางมาลีพยายามจะยึดถือบ้านสุรวงศ์นี้ให้โจทก์ เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยทั้งสามนำสืบรับกันบางส่วนได้ความว่า เดิมนายอัมพรและนางบุญล้น บิดามารดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมบ้านพิพาท ต่อมาวันที่ 5 มีนาคม 2495 นายอัมพรก่อตั้งบริษัทธัญญาไทย จำกัด โดยนายอัมพรเป็นกรรมการผู้จัดการปรากฏตามหนังสือรับรองโจทก์ระบุว่านายอัมพรกู้เงินจากธนาคารมาประกอบกิจการและเป็นผู้ค้ำประกันการกู้เงินดังกล่าว ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้นจดทะเบียนโอนที่ดินและบ้านพิพาทให้นายไพศาล พี่ชายโจทก์ ต่อมาวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 5 มกราคม 2516 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทภักดีอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ปรากฏตามหนังสือรับรอง โดยโจทก์กู้เงินจากธนาคารมาเป็นทุนในการประกอบกิจการและเกรงว่าจะเกิดปัญหาในทางการเงินและถูกยึดทรัพย์สิน และวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จึงจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทคืนให้นางบุญล้นปรากฏตามหนังสือสัญญาให้ที่ดิน ต่อมาวันที่ 20 สิงหาคม 2519 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทโรงพยาบาลเพชรบุรี จำกัด โดยโจทก์เป็นกรรมการผู้จัดการ ปรากฏตามหนังสือรับรองโดยมีนายอัมพรเป็นผู้ค้ำประกันหนี้ทั้งสองบริษัทดังกล่าว ต่อมากิจการทั้งสองของบริษัทของโจทก์ประสบกับการขาดทุน โจทก์เกรงว่าธนาคารเจ้าหนี้จะบังคับเอาหลักทรัพย์สินของบริษัททั้งสองและทรัพย์สินของนายอัมพรในฐานะผู้ค้ำประกันจึงปรึกษากับนายอัมพร นางบุญล้นและพี่น้องคนอื่น ๆ ตกลงให้นางบุญล้นโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้นางมาลี ปรากฏตามสัญญาให้ที่ดิน ซึ่งขณะนั้นนางมาลีจดทะเบียนหย่ากับจำเลยที่ 1 แล้ว ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2518 ปรากฏตามบันทึกการหย่า เห็นว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับโจทก์มีจำนวน 5 คน นายอัมพร นางบุญล้น บิดามารดาโจทก์ นายไพศาลพี่ชายคนโตและนางมาลีน้องคนรองสุดท้องเสียชีวิตไปหมดแล้ว

ขณะนี้ยังคงเลื่อนนางพิจิตร นายไพโรจน์ หรือพันเอกไพโรจน์และโจทก์ซึ่งเป็นน้องคนสุดท้องเท่านั้น ที่ยังคงมีชีวิตอยู่ นายไพโรจน์หรือพันเอกไพโรจน์มิได้เข้ามาเบิกความเป็นพยานในคดีนี้ จึงไม่ทราบว่ามีความเห็นในเรื่องนี้เป็นอย่างไรมีข้อน่าพิจารณาตอนที่นางพิจิตรเบิกความตอบคำถามค้านของทนายจำเลยทั้งสามว่าโจทก์โอนที่ดินคืนให้นางบุญล้วนเพื่อความสะดวกสบายใจของนางบุญล้วน แสดงให้เห็นว่าทางเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อเพิ่มชื่อของตนในโฉนดที่ดินร่วมกับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 และทายาทอื่น ๆ ได้โดยมิต้องเพิกถอนชื่อของจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ออก และแม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์ใด ๆ เป็นของตนทั้งหมดแต่พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะพิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได้อ" เนื่องจากคดีนี้ยังมีทายาทอื่นของนายอัมพรและนางบุญล้วน ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังมิได้เข้ามาในคดี ดังนั้น ศาลจะกำหนดแบ่งส่วนเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์แต่เพียงผู้เดียวนั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ชอบที่จะดำเนินการตามข้อวินิจฉัยของศาลชั้นต้น ฎีกาของจำเลยทั้งสามฟังขึ้นบางส่วน" พิจารณาแล้ว ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาเป็นพับ คุณบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4185/2552นายออมสิน บุลภักดีโจทก์นายประสิทธิ์ มหัทธนกุล กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 142 (2)ป.วิ.พ. มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า "ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์ใด ๆ เป็นของตนทั้งหมด แต่พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นสมควรศาลจะพิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได้อ" เนื่องจากยังมีทายาทอื่นของ อ. และ บ. ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังมิได้เข้ามาในคดี ดังนั้น ศาลจะกำหนดแบ่งส่วนเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหากโจทก์ฟ้องขอให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินและสิ่งปลูกสร้างระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 และแก้ไขสารบัญชีจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว โดยให้จำเลยทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้โจทก์โดยปลดภาระผูกพันใด ๆ ทั้งสิ้น และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้โจทก์ หากจำเลยทั้งสามเพิกเฉยให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาหากจำเลยทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้โจทก์โดยปลดภาระผูกพันไม่ได้ให้จำเลยทั้งสามชดใช้ค่าเสียหายให้โจทก์จำนวน 100,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้ตกเป็นพับ โจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับว่า ให้เพิกถอนการจดทะเบียนโอนมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 4761 เลขที่ดิน 189 ตำบลสุริยวงศ์ (บางรัก) อำเภอบางรัก กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างบนโฉนดที่ดินดังกล่าว คือ บ้านเลขที่ 5 ซอยประดิษฐ์ แขวงสุริยวงศ์ เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร ระหว่างจำเลยที่ 1 กับจำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ที่ได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 ให้จำเลยทั้งสามไปดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวให้แก่โจทก์โดยปลดภาระผูกพันใด ๆ และส่งมอบโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่โจทก์หากจำเลยทั้งสามไม่ดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่โจทก์ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยทั้งสามหรือหากดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ให้ไม่ได้ให้จำเลยทั้งสามชดใช้ราคา 100,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ให้จำเลยทั้ง

สามร่วมกันใช้คำอุทธรณ์ยื่นชั้นอุทธรณ์โดยกำหนดค่าทนายความ 40,000 บาท แทนโจทก์ จำเลยทั้งสามฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "...พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นฟังได้ว่า นายอัมพร และนางบุญล้น มีบุตรด้วยกัน 5 คน นายไพศาล นางพิจิตรา นายไพโรจน์ นางมาลี และโจทก์คดีนี้ ปัจจุบันนายไพศาลและนางมาลีได้เสียชีวิตแล้ว เดิมทีพร้อมบ้านพิพาทมีชื่อนางบุญล้นเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ต่อมาวันที่ 27 กรกฎาคม 2491 นางบุญล้นจดทะเบียนเพิ่มชื่อนายอัมพรเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ร่วม ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้นายไพศาล และเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จดทะเบียนโอนกลับคืนให้นางบุญล้น และเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2520 นางบุญล้นจดทะเบียนโอนให้แก่ นางมาลี ภายหลังนางมาลีถึงแก่ความตายแล้วเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2539 จำเลยที่ 1 ในฐานะผู้จัดการมรดกของนางมาลีจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้จำเลยที่ 2 และจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นบุตรของจำเลยที่ 1 กับนางมาลีปรากฏตามโฉนดที่ดิน และสารบัญชีการจดทะเบียนโอนที่ดิน มีปัญหาต้องพิจารณาตามฎีกาของจำเลยทั้งสามว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์หรือไม่ จำเลยทั้งสามอ้างว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของนางมาลี และโจทก์ไม่มีสิทธิฟ้องขอให้เพิกถอนโจทก์นำสืบว่าที่ดินพร้อมบ้านพิพาท นายอัมพรและนางบุญล้น บิดามารดาให้โจทก์ แต่ที่ต้องใส่ชื่อนางมาลีไว้ในฐานะเจ้าของ เนื่องจากโจทก์ประกอบธุรกิจมีหนี้สินล้นพ้นตัวกลัวว่าเจ้าหนี้จะมานำยึด ส่วนจำเลยทั้งสามนำสืบว่า นางบุญล้นมารดาให้นางมาลี ผู้เป็นบุตรโดยไม่มีเงื่อนไข มีข้อพิจารณาตามข้อวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์เนื่องด้วยเหตุผล 2 ประการ ประการแรกศาลอุทธรณ์ เห็นว่า คำเบิกความของนางพิจิตรา ซึ่งเป็นพี่สาวของนางมาลีและโจทก์ เป็นพยานคนกลาง คำเบิกความมีน้ำหนักน่าเชื่อถือส่วนเหตุผลประการที่สองคือ จดหมายของนางมาลีที่เขียนถึงโจทก์แผ่นที่ 2 มีข้อความว่า "พี่คิดว่าจะพยายาม HOLD บ้านสุรวงศ์นี้ให้ออมสินได้เท่านั้น" คำว่า "HOLD" ตามเจตนาของนางมาลีน่าจะแปลว่า ยึดถือ ซึ่งจะแปลความได้ว่า นางมาลีพยายามจะยึดถือบ้านสุรวงศ์นี้ให้โจทก์ เห็นว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยทั้งสามนำสืบรับกันบางส่วนได้ความว่า เดิมนายอัมพรและนางบุญล้น บิดามารดาเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพร้อมบ้านพิพาท ต่อมาวันที่ 5 มีนาคม 2495 นายอัมพรก่อตั้งบริษัทธัญญะไทย จำกัด โดยนายอัมพรเป็นกรรมการผู้จัดการปรากฏตามหนังสือรับรองโจทก์ระบุว่านายอัมพรกู้เงินจากธนาคารมาประกอบกิจการและเป็นผู้ค้าประกันการกู้เงินดังกล่าว ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2504 นายอัมพรและนางบุญล้นจดทะเบียนโอนที่ดินและบ้านพิพาทให้นายไพศาล พี่ชายโจทก์ ต่อมาวันที่ 15 พฤษภาคม 2506 นายไพศาลจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้โจทก์ ต่อมาวันที่ 5 มกราคม 2516 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทภัคดีอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด ปรากฏตามหนังสือรับรอง โดยโจทก์กู้เงินจากธนาคารมาเป็นทุนในการประกอบกิจการและเกรงว่าจะเกิดปัญหาในทางการเงินและถูกยึดทรัพย์สิน และวันที่ 12 พฤศจิกายน 2516 โจทก์จึงจดทะเบียนโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทคืนให้นางบุญล้นปรากฏตามหนังสือสัญญาให้ที่ดิน ต่อมาวันที่ 20 สิงหาคม 2519 โจทก์จดทะเบียนก่อตั้งบริษัทโรงพยาบาลเพชรบุรี จำกัด โดยโจทก์เป็นกรรมการผู้จัดการ ปรากฏตามหนังสือรับรอง โดยมีนายอัมพรเป็นผู้ค้าประกันหนี้ทั้งสองบริษัทดังกล่าว ต่อมากิจการทั้งสองของบริษัทของโจทก์ประสบกับการขาดทุน โจทก์เกรงว่าธนาคารเจ้าหนี้จะบังคับเอาหลักทรัพย์สินของบริษัททั้งสองและทรัพย์สินของนายอัมพรในฐานะผู้ค้าประกันจึงปรึกษากับนายอัมพร นางบุญล้นและพี่น้องคนอื่น ๆ ตกลงให้นางบุญล้นโอนที่ดินพร้อมบ้านพิพาทให้นางมาลี ปรากฏตามสัญญาให้ที่ดิน ซึ่ง

ขณะนั้นนางมาลีจดทะเบียนหย่ากับจำเลยที่ 1 แล้ว ตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2518 ปรากฏตามบันทึกการหย่า เห็นว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาเดียวกับโจทก์มีจำนวน 5 คน นายอัมพร นางบุญล้วน บิดามารดาโจทก์ นายไพศาลพี่ชายคนโตและนางมาลีน้องคนรองสุดท้องเสียชีวิตไปหมดแล้ว ขณะนี้ยังคงเหลือนางพิจิตร นายไพโรจน์ หรือพันเอกไพโรจน์และโจทก์ซึ่งเป็นน้องคนสุดท้องเท่านั้น ที่ยังคงมีชีวิตอยู่ นายไพโรจน์หรือพันเอกไพโรจน์มิได้เข้ามาเบิกความเป็นพยานในคดีนี้ จึงไม่ทราบว่ามีความเห็นในเรื่องนี้เป็นอย่างไรมีข้อนำพิจารณาตอนที่นางพิจิตรเบิกความตอบคำถามค้านของทนายจำเลยทั้งสามว่าโจทก์โอนที่ดินคืนให้นางบุญล้วนเพื่อความสบายใจของนางบุญล้วน แสดงให้เห็นว่าทางเจ้าพนักงานที่ดินเพื่อเพิ่มชื่อของตนในโฉนดที่ดินร่วมกับจำเลยที่ 2 จำเลยที่ 3 และทายาทอื่น ๆ ได้โดยมิต้องเพิกถอนชื่อของจำเลยที่ 2 กับจำเลยที่ 3 ออก และแม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (2) บัญญัติว่า ในคดีที่โจทก์ฟ้องเรียกทรัพย์ใด ๆ เป็นของตนทั้งหมดแต่พิจารณาได้ความว่าควรได้รับแต่ส่วนแบ่ง เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะพิพากษาให้โจทก์ได้รับแต่ส่วนแบ่งนั้นก็ได้อ" เนื่องจากคดีนี้ยังมีทายาทอื่นของนายอัมพรและนางบุญล้วน ที่มีสิทธิได้รับมรดกที่ดินพร้อมบ้านพิพาทแต่ยังมิได้เข้าในคดี ดังนั้น ศาลจะกำหนดแบ่งส่วนเกี่ยวกับที่ดินและบ้านพิพาทให้โจทก์ยังไม่ได้ ชอบที่จะว่ากล่าวกันเป็นอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ที่ดินพร้อมบ้านพิพาทเป็นกรรมสิทธิ์ของโจทก์แต่เพียงผู้เดียวนั้นไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ชอบที่จะดำเนินการตามข้อวินิจฉัยของศาลชั้นต้น ฎีกาของจำเลยทั้งสามฟังขึ้นบางส่วน" พิพากษากลับ ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาเป็นพับ

องค์คณะ

ณรงค์พล ทองจีน · พิชัย อภิชาติอำมฤต · สิริรัตน์ จันทรา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4185/2552>